

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-112/2004/25.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa

- a **Bellis Gyógyszerkereskedelmi Rt., I. rendű;**
- a **Hajdú Gyógyszerkereskedelmi Rt. (Debrecen), II. rendű;**
- a **Humantrade Gyógyszer-nagykereskedelmi Kft. (Gödöllő) III. rendű;**
- a **Hungaropharma Gyógyszerkereskedelmi Rt. (Budapest), IV. rendű;**
- a **Phoenix Pharma Gyógyszerkereskedelmi Rt., V. rendű;**
- a **Medimpex Gyógyszer-nagykereskedelmi Rt., VI. rendű;**
- a **Pannonmedicina Gyógyszerkereskedelmi Rt., VII. rendű;**
- a **PharmaChom Gyógyszer-nagykereskedelmi Kft. (Budapest), VIII. rendű;**
- a **Sanovita Gyógyszer-nagykereskedelmi Rt., IX. rendű;**
- a **Viridis Pharma Gyógyszer-nagykereskedelmi Kft., X. rendű**

eljárás alá vont vállalkozás ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult eljárásban – tárgyaláson kívül meghozta – az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálata – annak a II-VIII. és a X. rendű eljárás alá vont vállalkozással szembeni megszüntetése tekintetében – a határozat kézbesítésétől számított harminc napon belül kérhető a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

Az eljárásnak az I. és a VIII. rendű eljárás alá vont vállalkozással szembeni megszüntetése tekintetében jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás megindítása

- 1) A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló módosított 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 70.§ (1) bekezdése alapján a GVH vizsgálatot indított, mert tudomására jutott, hogy az I-X. rendű eljárás alá vont vállalkozások a 2004. július 1-től várható fogyasztói gyógyszer-áremelkedés ismeretében visszatartották a gyógyszerek forgalmát, és nem, vagy csak töredékesen teljesítették a gyógyszertárak megrendeléseit, mely magatartások a Tpv. 21.§ b) és e) pontjaiba ütközhetnek.

II.

A tényállás

- 2) A Kormány 48/2004. (III. 19.) számú rendeletében befagyasztotta a gyógyszerek árát az akkor érvényesülnél 15 százalékkal alacsonyabb szinten, amit az Alkotmánybíróság 19/2004. számú határozata július 1-i hatállyal megsemmisített. Június 14-én az Országgyűlés elfogadta az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (továbbiakban: Ártv.) kiegészítését, melynek értelmében a Kormány a jövőben a gyógyszerpiac működési zavarainak elhárítása érdekében kilenc hónapra rendelkezhet az árak befagyasztásáról. Június 16-án megállapodás született a Kormány és a gyógyszer-gyártók között, mely szerint a támogatott gyógyszerek gyártói árai visszaállnak az áprilisi befagyasztást megelőző (15 százalékkal magasabb) szintre, úgy, hogy a kiskereskedelmi árakban nem történik változás.
- 3) A II-X. rendű eljárás alá vont vállalkozás fő tevékenysége a vizsgált időszakban a gyógyszer és gyógyászati termékek nagykereskedelme volt. Az I. rendű eljárás alá vont vállalkozás 2003. év folyamán megszüntette gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenységét, majd a Pest Megyei Bíróság 2004. szeptember 30-ai keltezésű végzése

szerint beolvadt az V. rendű eljárás alá vont Phoenix Pharma Rt-be. A IX. rendű eljárás alá vont vállalkozás 2004. szeptember 1. napjával beolvadt a IV. rendű eljárás alá vont vállalkozásba.

- 4) A gyógyszer-nagykereskedő az 1998. évi XXV. törvény 24. § végrehajtására kiadott 60/1999. (XII. 1.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § értelmében az általa forgalmazni kívánt (az R. 1. számú mellékletében meghatározott) gyógyszercsoportokra nagykereskedelmi engedélyt kérhet. A törvény 20. § (3) bekezdés szerint a gyógyszer-nagykereskedelmi engedély jogosultja köteles azon gyógyszereket beszerezni és forgalmazni, amelyek forgalmazására nagykereskedelmi tevékenységi engedélyt kapott. Az R. 2. § szerint a gyógyszer-nagykereskedelem magában foglalja a gyógyszerek beszerzését, külföldről történő behozatalát, minőségbiztosítását, minőségértékelését, tárolását, készletezését, szétmérését, szétcsomagolását, megrendelőhöz való eljuttatását – ideértve a külföldre történő kivitelét is, forgalomból történő kivonásának végrehajtását, nyilvántartását, és a gyógyszerrel kapcsolatos adatszolgáltatást. A nagykereskedelmi tevékenység végzésére jogosult vállalkozás tevékenysége során, ha jogszabály másként nem rendelkezik, csak olyan gazdálkodó szervezettől szerezhet be gyógyszert, amelyik rendelkezik az általa előállított, vagy forgalmazott gyógyszer gyártására vagy forgalmazására jogosító engedéllyel. A tevékenység végzésének részletes szakmai szabályait az R. 2. számú melléklete adja meg. Az Ártv. 7. §-a értelmében a humán gyógyszerek kereskedelmi árrése hatóságilag maximált. A 19/2001. (V. 23.) EüM rendelet megadja a maximált nagykereskedelmi árrést a termelői (import beszerzési) ár százalékában, illetve a maximált kiskereskedelmi árrést a nagykereskedelmi eladási ár százalékában.
- 5) A gyógyszer-nagykereskedelmi piacot éles verseny jellemezi. A nagykereskedők pozícióikat árengedményekkel, új és jobb minőségű logisztikai szolgáltatásokkal igyekeznek biztosítani. Általánossá vált az információtovábbítás gyors módjának – a telefon és fax mellett – a modemes rendelésvételnek a használata, a napi kétszeri rendelési lehetőség, a 3-6 órás rendelésátfutási idő. Az árrés folyamatos csökkenése ellenére jellemző volt az árrés részbeni átengedése a patikáknak, s a fizetési határidők hosszabbodása. A szolgáltatás színvonalának növelése és a logisztikai rendszer

hatékonyságának emelése következtében a gyógyszertárak 2-3 hetes készletekkel dolgoznak.

- 6) Egy patikának általában több nagykereskedő is szállít, de a fő szállító többnyire meghatározó szerepet tölt be a patika ellátásában. A nagykereskedők az egyéni szerződéseket csak olyan gyógyszertárakkal kötik meg, amelyekben ők az első, esetleg második, vagy harmadik legnagyobb beszállítók. Sem a gyártók a nagykereskedőkkel, sem a nagykereskedők a patikákkal nem kötnek kizárólagos forgalmazási megállapodásokat.
- 7) A gyógyszer-nagykereskedelemben mintegy 50 aktív cég működik. A nagykereskedők közül a legnagyobb forgalmúaknak az ország teljes területén vannak raktárbázisai, ennek következtében képesek az összes gyógyszertár kiszolgálására. A kisebb nagykereskedők jellemzően egy-egy szűkebb földrajzi területet fednek le, de igény esetén képesek más területekre is szállítani.
- 8) Az eljárás alá vont vállalkozások a GVH rendelkezésére bocsátották a patikák számára történő értékesítések 2003. és 2004. I. félévére vonatkozó forgalmi és árbevételi adatait (havonkénti összesítésben), napokra lebontva a 2004. márciusi és júniusi hónapot, a 2003. és 2004. I. félévi időszakra eső havi zárókészlet és beszerzési adatokat. Az adatok üzleti titkot képező adataiból és az eljárás alá vont vállalkozások azokhoz tett nyilatkozataiból az alábbi főbb következtetések vonhatók le.
 - 8.1. Az adatok szerint a májusi kiszállításokhoz képest az eljárás alá vont vállalkozások túlnyomó része nagyobb forgalmat bonyolított le júniusban. A júniusi hónapot vizsgálva az adatok azt mutatják, hogy a hó második felében a nagykereskedők kiszállításai lényegesen meghaladták a június 11-12-ét megelőző mértéket, és különösen a június 17-18-i kiszállítások növekedése jelentős mértékű. Valamennyi eljárás alá vont vállalkozás azt tapasztalta, hogy a patikák megrendelése – főként a támogatott gyógyszerek körében – igen nagymértékben megugrottak 2004. június második felében, amint napvilágot látott a hír, hogy a gyógyszerárak emelkedni fognak. A nyilatkozatok alapján az ugrásszerűen megnövekedett patikai megrendeléseket az eljárás alá vont vállalkozások az első napokban

még valamelyest követni tudták, később azonban egyre kisebb arányban voltak képesek teljesíteni. Ennek okait a vállalkozások a következőkben jelölték meg:

- a gyógyszertárak azon nagykereskedőknél is megjelentek megrendelőként, ahol korábban nem vásároltak;
- a nagy megrendelések miatt korlátozások bevezetésére került sor, melynek során előnyben részesítették azokat a patikákat, amelyeknél első, második helyi (tehát rendszeres és szerződéssel rendelkező) beszállítók, mely intézkedésnek a célja az volt, hogy minden patika a korábbi átlagos szintű, vagy azzal arányos ellátáshoz juthasson;
- a gyártók szállítási határidői általában hosszabbak, és nem is minden esetben volt meg a szállítási készség.

8.2. Az eljárás alá vont vállalkozások összességét tekintve a 2004. június végi készletek nem tértek el érdemben a korábbi időszakra jellemző készletszinttől.

III.

Jogi értékelés

- 9) A Tptv. 21. § szerint tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélve
- „b) a termelést, a forgalmazást vagy a műszaki fejlődést a fogyasztók kárára korlátozni;
 - „e) az árut az ár emelését megelőzően vagy az ár emelkedésének előidézése céljából, vagy egyébként indokolatlan előny szerzésére, illetve versenyhátrány okozására alkalmas módon a forgalomból indokolatlanul kivonni, illetőleg visszatartani”.
- 10) A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a feltételezett jogsértő magatartás szempontjából szóba jöhető időszakban (2004. júniusában) az eljárás alá vont vállalkozások gyógyszer értékesítése összességében meghaladta az előző hónapi és a 2003. júniusi értékesítést is, továbbá a 2004. június hó végi készletállományuk sem

mutatott érdemi eltérést a korábbi időszakokhoz. Ezért a Versenytanács álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a II-X. rendű eljárás alá vont vállalkozások 2004. júniusában áruik értékesítését korlátozták, illetve áruikat visszatartották volna. Az I. rendű eljárás alá vont vállalkozás pedig 2004. júniusa előtt több hónappal felhagyott a gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenységgel.

- 11) Megjegyzi a Versenytanács, hogy visszaélés hiányában szükségtelennek tartotta annak vizsgálatát, hogy az eljárás alá vont vállalkozások (egyedül vagy közösen) gazdasági erőfölényes helyzetben voltak-e vagy sem.
- 12) Mindezek alapján a Versenytanács a II-VIII. és a X. rendű eljárás alá vont vállalkozás tekintetében a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontja alapján – egyezően a Tpv. 71. § szerinti jelentésben tett vizsgálói indítvánnyal – az eljárást jogsértés hiányában a Tpv. 77. § (1) bekezdés j) pontja szerinti határozattal megszüntette.
- 13) Az I. és a IX. rendű eljárás alá vont vállalkozás az eljárás során megszűnt, ezért velük szemben a Versenytanács az eljárást a Tpv. 53. § (2) bekezdése alapján szüntette meg. A jogutódok az eljárásban résztvevő IV., illetve V. rendű eljárás alá vont vállalkozás, így azok eljárásba való bevonására nem volt szükség.

IV.

Eljárási kérdések

- 14) Az eljárás alá vont vállalkozások kérték a tárgyalás mellőzését, ezért a Versenytanács határozatát – a Tpv. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.

- 15) Az eljárásnak a II-VIII. és a X. rendű eljárás alá vonttal szembeni megszüntetése tekintetében a jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.
- 16) Az eljárásnak az I. és IX. rendű eljárás alá vont vállalkozással szembeni megszüntetése tekintetében a Tpvt. 82. § (1) bekezdése alapján nincs helye jogorvoslatnak.

Budapest, 2004. december 2.